

Sanakcionisanje dopinga u sportu

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 16 | Nivo: Pravni fakultet za privredu i pravosuđe

Pojam i istorijat dopinga

Dokazi o korišćenju stimulativnih sredstava u sportu sežu daleko u istoriju ljudske civilizacije. Na osnovu istorijskih podataka dolazi se do saznanja da je doping postojao još pre 5000 godina. Kineski car Šen Nung koji se smatra ocem kineske medicine i akupukture, opisao je u svojim zapisima lekovite biljke koje su se koristile za povećavanje fizičkih i psihičkih moći sportista.

U starom Rimu su se razvile drugačije sportske discipline od onih u Grčkoj, kao što su gladijatorske borbe i trke dvokolica. Bez obzira što su bile u pitanju različite sportske discipline, sam sport je imao istu važnost u društvenom životu rimljana. Rastom popularnosti sporta, rasla je i potreba za stimulativnim sredstvima. Kočijaši su konjima dodavali u hranu posebnu vrstu trave da bi brže trčali, a gladijatori su uzimali posebne napitke kako bi povećali svoje sposobnosti i umanjili bol kod povređivanja u toku borbe.

Nastupanjem ere hrišćanstva sport se potpuno marginalizuje i time se gubi potreba za uzimanjem stimulativnih sredstava. Hrišćansko učenje je odbacio sport jer se po samom učenju smatralo da je duh iznad tela i da ne treba preduzimati radnje koje pružaju telesno zadovoljstvo već se treba okrenuti duhovnim, nematerijalnim vrednostima. Car Teodosije je 396. godine svojim ukazom zabranio održavanje manifestacija koje su uključivale paganske sportove. Ovo je bio još jedan razlog zbog kojeg su skoro svi antički sportovi pali u zaborav, a pojavila se takmičenja u boksu i rvanju koja su bila društveno poželjna. Pored takvog odnosa prema sportu, krajem XIII i početkom XIV veka pojavljuje se nova vrsta velikih takmičenja u viteškim veštinama kako u Zapadnoj Evropi tako i na prostorima srednjovekovne Srbije i Vizantije (Takmičenja su se održavala na mestima koja su se nazivala potecišta. Potecišta su se nalazila u blizini naselja. Po istorijskim izvorima takmičari su jahali konje i kopljem skidali rukavicu obešenu o jedan stub). Tek početkom XX veka dolazi do ponovnog procvata sporta i on ponovo počinje da zauzima status koji je imao u vreme antičke Grčke. Razvitkom tehnologije, ekonomije socijalnih dešavanja, dolazi do bitnih promena i u sferi sporta. Sport postaje veliki biznis koji obezbeđuje zabavu, ogromne prihode i veliki broj novih radnih mesta. Zbog velike cenjenosti sportista u XX veku, okolnosti su dovele sportiste u situaciju da se nađu pod ogromnim pritiskom javnosti koja je nametnula očekivanja ne samo uspešnosti, već da se mora biti najbolji. Takve okolnosti su nametnule pritisak sportistima da je većina njih morala posegnuti za upotrebatim posebnih stimulativnih sredstava i klasičnih droga poput heroina i kokaina koji se koristi već vekovima. U znatnoj većoj meri, sportisti koriste druge stimulativne supstance koje još uvek nisu zvanično registrovane kao opojne droge i koje se teško otkrivaju prilikom rutinskih kontrola njihovog zdravstvenog stanja. U drugoj polovini XX veka povećao se broj smrtnih slučajeva među sportistima za vreme održavanja velikih sportskih takmičenja, što je dovedeno u direktnu vezu sa konzumiranjem opojnih sredstava. Prva smrt sportiste kao posledica doping sredstava zabeležena je 1886. godine kada je umro biciklista Linton usled uzimanja prevelike doze trimetila. Sredinom tridesetih godina XX veka povećava se broj smrtnih slučajeva usled konzumacije amfetamina jer je ovo sredstvo naširoko postalo dostupno sportistima. Prvi sportisti koji su počeli da koriste hormone su bili sportisti Sovjetskog saveza, na šta su im sportisti SAD-a odgovorili upotrebom steroida.

**----- OSTAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com